

Smuteční řeč k poctě Petra Horáka¹

François Rivenc

Professeur émérite de l'Université de Paris 1 Panthéon-Sorbonne

Především rodině Petra Horáka vyjadřuji svou nejpřímnější soustrast. Jen tuším, jak bolestná je to pro ni ztráta, vždyť i já, jeho přítel, jsem hluboce zamroucen myšlenkou, že už ho nikdy neuvidím.

S profesorem Petrem Horákem jsem se poprvé setkal roku 1990, několik měsíců po revoluci nazvané „sametová, a to konkrétně před Filosofickým ústavem Akademie věd v Praze, na ulici, která se jmenuje Jilská a nachází se na začátku Starého Města. Dodnes si živě vzpomínám na toto setkání, protože právě tam začalo naše přátelství, které trvalo až do jeho smrti v roce 2026.

Po pražském seznámení naše přátelství pokračovalo po více než 30 let. Nikdy jsme se neopomněli osobně setkat, kdykoliv k tomu byla příležitost, ať už v Praze nebo v Brně, kam jsem býval zván k přednáškám, anebo v Paříži – pokaždé, když Petr Horák přijel do Francie. Francie byla nejen země, ke které měl po celý svůj život vřelý vztah; připomínala mu také někdejší cesty podniknuté s jeho milovanou ženou Hanou. Její předčasná smrt pro něj byla velkou ztrátou, která těžce poznamenala jeho život. I této ztrátě se však snažil čelit svou neokázalou tichou statečností, která ho v mých očích vždy charakterizovala. Neztratil svůj smysl pro humor – humor, který nás sblížoval a byl jedním ze základů našeho přátelství, protože jsme, smím-li to tak říci, sdíleli stejný postoj ke světu i událostem života. S dojetím si vzpomínám na naše setkávání v kavárně *L'Écritoire* na Sorbonnském náměstí, která se stala jedním z obvyklých míst našich schůzek, při nichž jsme si o ledasčem povídali a pokaždé měli radost z toho, že se zase vidíme. Když jsme se viděli naposledy, ještě stále doufal, že se bude moci do Paříže znovu vrátit: osud mu však už bohužel toto přání nesplnil.

Naše přátelství a spolupráce umožnily i vznik jednoho edičního projektu. Z Petrovy iniciativy jsme přišli s myšlenkou vydat francouzsko-českou knihu shromažďující texty českých i francouzských filosofů, kteří chtěli znovu potvrdit ideály racionality po různých módních podobách „dekonstrukce“. Po překonání mnoha obtíží, zejména finančních, byl projekt nakonec uskutečněn v podobě knihy nazvané, pokud si dobře vzpomínám, *Après le*

1 Text z francouzštiny přeložila a poznámkami doplnila M. Kiššová.

*post-modernisme, quelle philosophie?*² Myšlenkou projektu bylo sblížit české a francouzské badatele, kteří zastávali podobné filosofické postoje. Přiznávám, že nevím, zda měla tato kniha velký vydavatelský úspěch, domnívám se však, že zanechala jasnou stopu a poselství, a jsem velmi rád, že vznikla.

Měl jsem také radost, že jsem Petru Horákovi mohl nabídnout možnost spolupracovat na knize *Figures de la vérité*,³ jejímž jsem byl editorem (v anglickém slova smyslu), a to formou rozsáhlé analýzy myšlenky pravdy ve filosofii Jana Patočky. Nechtě je mu zde ještě jednou poděkováno za účast na této kolektivní publikaci, kterou mimo jiné umožnily jeho vynikající jazykové znalosti. Tímto uznáním bych nyní zakončil vzpomínku na to, kým Petr Horák kromě všeho ostatního byl: velkým překladatelem, skutečným zprostředkovatelem myšlenek mezi národy.

2 Horák, P. – Krob, J. – Rivenc, F. (eds.), *Après le post modernisme, quelle philosophie?* Brno, Masarykova univerzita 2003. (Česky často uváděno jako: *Filosofie po postmoderně.*)

3 Rivenc, F. (ed.), *Figures de la vérité*. London, ISTE 2019.